

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1927
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.11.2023/38
Karar Numarası : 2023/893
Başvuran : İ. N. ve Diğerleri
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Yakutiye Mah. 38600 Bünyan/Kayseri

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Ceza İnfaz Kurumunun genel idaresine ilişkin şikayetler hakkındadır.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran özetle;

- a. Buldukları Ceza İnfaz Kurumundan ayda yalnızca 3 defa spor faaliyetlerinden faydalanabildiklerini ve spor faaliyetlerinin yetersiz olduğunu,
- b. Diğer suç gruplarının spor, kültürel, sanat faaliyetlerine beraber katılabilirken terör örgütü üyeliği suçundan yargılanan mahpusların söz konusu faaliyetlere birlikte katılmadığını ve bu sebeple ayrımcı muamelede bulunulduğunu,
- c. Eğitim faaliyetlerine yönelik taleplerinin kabul görmediğini,
- ç. Telefonla görüşme hakkından diğer mahpuslar haftada otuz dakika istifade edebiliyorken kendilerinin haftada 10 dakika bu haktan yararlanabildiğini,
- d. Oda değişikliği taleplerinin karşılanmadığını,
- e. Kantinde satılan radyolarda tek tip kanal uygulamasının dayatıldığını, iddia etmektedir.

3. Muhatap Kayseri 2 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 7/1/2023 tarihli ve... sayılı görüşte özetle;

a. Ceza İnfaz Kurumunda bir adet açık bir adet kapalı olmak üzere iki adet spor salonu bulunduğu, açık spor salonunda voleybol ve futbol, kapalı spor salonunda ise basketbol ile voleybol vb. sportif faaliyetler yaptırıldığı, hakkında sportif ve kültürel faaliyetlere katılmaktan alıkoyma disiplin cezası verilenler hariç olmak üzere bütün mahpusların spor salonu faaliyetlerinden kesintisiz olarak yararlanabildiği,

b. Ceza İnfaz Kurumunda 70 adet çoklu, 14 adet tekli, 2 adet revir ve 2 adet geçici koğuş bulunduğu, spor salonu sayısının kısıtlı olması, oda ve koğuşların sayı bakımından fazla olması nedeni ile bu konuda herhangi bir mağduriyet oluşmaması için her oda/koğuş ayrı olacak şekilde planlama yapıldığı, yapılan planlama dahilinde bütün mahpusların açık ve kapalı spor salonlarından ancak kırk beşer dakika süre ile yararlandırıldığı, Ceza İnfaz

Kurumunun mevcut fiziki yapısı nedeni ile sportif faaliyetlerde süre artırımının mümkün olmadığı,

c. Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmakta olan mahpusların el becerilerini geliştirmek, meslek edinmelerini sağlayarak Ceza İnfaz Kurumu süreci sonrasında tekrar suç işlemelerini önlemek ve onların topluma kazandırılmalarını sağlayabilmek adına Ceza İnfaz Kurumu Eğitim Öğretim Servisi ile Psikososyal Yardım Servisi tarafından çalışmalar yapıldığı,

ç. Yapılan çalışmalar doğrultusunda ihtiyaçların belirlenebilmesi adına mahpuslardan kurslara katılım için talepler toplandığını, alınan taleplerle birlikte açılacak kurslar için (yeterli çoğunluğun sağlanabilmesi durumunda) Halk Eğitim Merkezleri ile Milli Eğitim Müdürlüklerinden eğitmen, öğretici veya öğretmen gönderilmesi talebinde bulunulduğu,

d. Terör örgütü mensuplarının kurs ve etkinliklere diğer koşullarla birlikte toplu olarak çıkmak istediklerini, aksi halde çıkmayacaklarını belirttikleri, terör örgütü mensuplarının barındırıldığı koğuş mevcutlarının 10-15 kişi arasında olduğu hükümlülerin oda/koğuşta tecrit edilmeleri gibi bir durumun söz konusu olmadığı,

e. 50-60 kadar terör örgütü mensubunun aynı anda etkinliğe çıkarılması gibi bir durumun koğuşlar arası örgütsel haberleşmeye sebebiyet vermesinin kaçınılmaz olduğu ve ayrıca bu durumda Ceza İnfaz Kurumunda asayiş ve güvenliğin sağlanmasının pek mümkün olamayacağı bu sebeple hükümlülerin diğer koşullarla birlikte toplu olarak kurs ve etkinliklere çıkma taleplerinin kabul edilmediği,

f. Ayrıca örgüt mensuplarının her koğuş ayrı olacak şekilde katılımı kabul etmedikleri, toplu olarak çıkmalarının da uygun görülmemesi sebebi ile kurs ve etkinliklere katılım sağlamadıkları,

g. Kurumun açılış tarihinden itibaren bütün mahpuslara; birinci kademe okuma yazma kursu, ikinci kademe okuma yazma kursu, saç sakal kesim kursu, bilgisayar kursu, iş sağlığı ve güvenliği ile hijyen eğitim kursları, bilgisayar kursu, resim sanat eğitimi, badminton kursu, bilgisayar sistem kurulum, bakım, onarım ve arıza giderme kursu, tiyatro ve drama eğitimi, din kültürü ve ahlak bilgisi kursu, makrome kursu, yağlı boya kursu, Kuran'ı Kerim okuma kursu açıldığı, bütün bu kurslara ilişkin daha önceden duyuru yapılmasına rağmen başvuru sahibi mahpusların terör örgütü mensupları diğer koşullarla birlikte çıkarılma konusunda ısrarlarını sürdürerek her koğuş için ayrı katılımı kabul etmediği ve katılım göstermediği,

ğ. Ceza İnfaz Kurumunda iyileştirme faaliyetleri çerçevesinde her yıl düzenli olarak sigara, alkol ve madde bağımlılığı tedavi programı seminerleri, resmi ve dini bayramlar ile özel gün ve gecelere dair programlar, konferanslar, seminerler, voleybol turnuvaları, bilgi yarışmaları, sinema gösterimleri, ilahi koro eğitimleri, konserler, müzik grubu eğitimleri, tiyatro, drama eğitimleri vb. etkinliklerin düzenlendiği,

h. Başvuru sahiplerinin voleybol turnuvasına, yaptırılan sinema gösterimlerine katılımında bulunduğu, sayılanlar dışındaki diğer bütün faaliyetlere yine benzer gerekçelerle (toplu olarak çıkarılma talebinin kabul görmemesi) katılım sağlamadıkları,

ı. Ceza İnfaz Kurumunda oda ve koğuş değişikliklerinin tamamının İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının kararı ile yapıldığı, suç türü ne olursa olsun oda/koğuş değişikliği taleplerinin titizlikle incelendiği, adli ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan hükümlü ve tutuklu olanların oda/koğuş değişim taleplerinde kişinin husumetlisinin olup olmadığı, hükümlü veya tutukluluk durumu ve değişim gerekçesinin ne olduğunun göz önünde bulundurulduğu ayrıca terör örgütü mensuplarının taleplerinde örgütsel haberleşme maksadı taşıyıp taşımayacağı göz önünde bulundurulduğu, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'nde (UYAP) yer alan kayıtlar kontrol edildiğinde başvuran İ. N.'nin 15/11/2017 tarihinde Ceza İnfaz Kurumuna geldiği, bu tarih itibarı ile sırasıyla 15/11/2017 tarihinde geçici koğuşa yerleştirildiği, daha sonra sırası ile A-2, A-7, A-6, A-17, B-15, A-3, A-2 koğuşlarına yerleştirildiği son olarak ise 23/12/2022 tarihinde ise A-4 koğuşuna yerleştirildiği, hükümlünün sürekli olarak aynı koğuşta kalmadığı, dilekçede imzası bulunan Y. K., A. T., M. Y., M. Ç., H. İ., M. İ., M. Ç., Y. Y. ve A. A.'nın da bir

çok kez farklı koşuşlara yerleştirildiği,

i. Telefon görüşmelerine ilişkin usul ve esasların Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 74'üncü maddesinde yer verilen hüküm uyarınca düzenlenmiş olduğu Kurum Müdürlüğünün Yönetmelik hükümlerine aykırı veya Yönetmelikte belirtilen esaslar dışında işlem tesis etme veya uygulama yetkisi bulunmadığı, anılan Yönetmeliğin ilgili maddesinde terör ve çıkar amaçlı suç rgt yeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlanılabileceği, görüntülü telefon görüşmesinin yeterli teknik alt yapının kurulu bulunduğu kurumlarda haftalık 30 dakika görüşme süresi şeklinde uygulanacağının belirtildiği, iyi halli olan terör rgt mensuplarının görüntülü görüşmeden yararlanabilmesini sağlayan karar ve izin sekmesinin UYAP sisteminde yer almadığı, bu nedenle ilgililer hakkında kurul kararı alınıp bu kişilerin alınan karara istinaden görüntülü görüşmeleri için izin sağlanamadığından ve ayrıca ACEP (sesli ve görüntülü görüşme) sistemi mevcut alt yapı itibarı ile terör ve çıkar amaçlı suç rgt mensuplarının görüntülü görüşmelerine izin vermediğinden bu konuda Kurum Müdürlüğünce yapılabilecek bir işlem bulunmadığı,

j. Ceza İnfaz Kurumunda merkezi yayın sistemi üzerinden oda ve koşuşlara radyo yayınları yapıldığı, ayrıca kurum kantininde kısa dalga (FM bantlı) radyo satışı yapıldığı, farklı ceza infaz kurumlarından getirilen hükümlü ve tutukluların beraberinde getirdikleri kısa dalga radyolar da gerekli kontroller sağlandıktan sonra kendilerine verildiği,

k. Ceza İnfaz Kurumunda terör rgt mensupları ile çıkar amaçlı suç rgt mensuplarının barındırıldığı, uzun dalga (AM bantlı) radyoların yurt içi radyo kanallarının yanı sıra yurt dışı kaynaklı radyo kanallarının yayınlarına ulaşmaya olanak sağladığı, radyo kanallarında yer verilen canlı yayınların anlık haberleşmeye imkan tanıdığı ve bu durumun terör rgt mensupları tarafından suistimal edildiği, ceza infaz kurumlarında yapılan çalışmalarda radyoların düzeneklerinde yapılan oynamalarla telsiz haline getirildiği, terör rgt mensuplarının özellikle yurtdışı kaynaklı yayın yapan radyo kanallarında bulunan canlı programlar aracılığı ile ceza infaz kurumu dışına Őifreli veya dolaylı olarak haber göndermeye çalıştıklarının tespit edildiği, bu durumun engellenebilmesi adına yalnızca uzun dalga radyoların kullanımına izin verilmediği, bunun dışında radyoların verilmemesi gibi bir durumun söz konusu olmadığı,

belirtilmiştir.

4. Muhatap Kurumun yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Kişisel gelişimlerine yönelik kursların açılmadığı,

b. Oda değişim taleplerinin insani olduğunu fakat bu taleplerinin karşılanmadığı,

. Telefonla görüşme hakkından sadece 10 dakika faydalanabildikleri, muhatap Kurumun yazılı görüşündeki beyanların gerçeği yansıtmadığı,

d. Geldikleri ceza infaz kurumlarından almış oldukları radyoların taraflarına teslim edilmediği ve ailelerine gönderildiği,

iddia edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17'nci maddesi şoyledir: *“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut btnliğine dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tâbi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye*

tâbi tutulamaz.”

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; *“Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”* Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in *“Ön incelemenin yapılması”* başlıklı 48'inci maddesine göre; *“Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur.”*

8. Mezkûr Yönetmelik'in *“Karar türleri”* başlıklı 65'inci maddesine göre: *“(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin (i) bendinde özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

11. Başvuran somut olayda spor faaliyetlerinden yeterli ölçüde faydalanamadıklarını, eğitim faaliyetleri kapsamındaki taleplerinin kabul görmediğini, spor, kültürel ve sanat faaliyetlerine birlikte katılmadıklarını iddia etmektedir. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 87'nci maddesinin birinci fıkrasında *“Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır(...)”* hükmü yer almaktadır. Ayrıca 5275 sayılı Kanun gereğince Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan 22/1/2007 tarihli ve 45/1 No.lu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler konulu Genelge'nin *“Ortak Etkinlikler”* başlıklı Üçüncü Bölümünün ilgili kısımları şöyledir: *“(1) Hükümlü ve tutuklular işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler yüksek güvenlikli kurumlar ile diğer kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülür. Programların süresi ve katılacak hükümlü tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak idare ve gözlem kurulunca belirlenir. İyileştirme programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden bu uygulamaya son verilebilir veya gerekli değişiklikler yapılabilir.”*

12. Mahpusların tutulma koşullarına ilişkin uluslararası standartlara bakıldığında ise Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin (11/1/2006 tarihli oturumda kabul edilmiş olan) Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında Rec (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararı'na ek 27. maddenin ilgili kısımları şöyledir: *“27.1. Eğer hava*

koşulları elveriyorsa, her mahpusun günde en az bir saat açık havaya çıkararak egzersiz yapmasına fırsat verilmelidir.

27.2. Eğer hava elverişsiz olursa mahpusların egzersiz yapmalarına imkân sağlayan alternatif düzenlemeler yapılmalıdır.

27.3. Mahpusların bedensel sağlıklarını geliştirmek ve uygun egzersizler ile boş zaman etkinliklerine imkân sağlamak amacıyla doğru bir biçimde organize edilen faaliyetler cezaevi rejiminin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır.

27.4. Cezaevi yetkilileri uygun tesisat ve ekipman sağlayarak bu tür faaliyetleri kolaylaştırmalıdır.

27.5. Cezaevi yetkilileri ihtiyaç duyan mahpuslar için özel faaliyetler organize edilmesine yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

27.6. Spor, oyunlar, kültürel faaliyetler, özel hobiler ve diğer boş zaman uğraşlarını kapsayan eğlendirici fırsatlar yaratılmalıdır ve mümkün olabildiğince mahpusların bu etkinlikleri organize etmelerine izin verilmelidir.

27.7. Mahpusların egzersiz esnasında ve eğlendirici faaliyetlere katılmaları için birbirleriyle bir araya gelmelerine izin verilmelidir."

13. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarında AİHM; tutulma süreleri, açık havada egzersiz yapma olanağı, mahpusların fiziksel ve ruhsal durumları gibi ilgili hususların tutulma koşullarının güvence altına alınmış olup olmadığına karar vermede önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. Ayrıca AİHM, başvuruçunun gün içinde vaktinin bir kısmını egzersiz yapma imkânının da bulunduğu dışarıda bir alanda geçirebildiğini belirterek eğlence ve eğitim faaliyetleri ile ceza infaz kurumunun fiziki koşullarına ilişkin diğer hususların tutulma koşullarının insanlık dışı veya onur kırıcı muamele oluşturduğunun söylenip söylenemeyeceğinin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir (AİHM, *Muršić/Hırvatistan [BD]*, B. No: 7334/13, 20/10/2016, para.154-168).

14. Somut olayda başvuranın iddia ettiği üzere spor faaliyetlerinin yetersiz olması veya etkinliklere birlikte katılımlarının sağlanmaması, eğitim faaliyetlerine ilişkin taleplerinin kabul edilmemesi, belirtmek gerekir ki tek başına işkence ve kötü muamele yasağına aykırılık teşkil edecek nitelikte değildir. Nitekim ceza infaz kurumlarındaki tutulma koşullarının bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca infazın yöntemi ve infaz sürecindeki davranışların mahkûmları özgürlükten mahrum kalmanın doğal sonucu olan kaçınılmaz elem seviyesinden daha fazla sıkıntılı veya eziyetli bir duruma sokmaması gerekmektedir (AYM, *Turan Günana Başvurusu*, B. No: 2013/3550, 19/11/2014, para. 39).

15. Muhatabın, başvuranın söz konusu iddialarına yönelik Kurumumuza ilettiği yazılı görüşü ve ekleri incelendiğinde spor salonu sayısının kısıtlı olması, oda ve koğuşların sayı bakımından fazla olması nedeni ile bu konuda herhangi bir mağduriyet oluşmaması için her oda/koğuş ayrı olacak şekilde planlama yapıldığı, yapılan planlama dahilinde bütün mahpusların açık ve kapalı spor salonlarından ancak kırk beşer dakika süre ile yararlandırıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca spor, kültürel ve sanatsal faaliyetlere etkinliklere birlikte katılım talebinin reddedilmesi iddiasına ilişkin; 50-60 kadar terör örgütü mensubunun aynı anda etkinliğe çıkarılması gibi bir durumun koğuşlar arası örgütsel haberleşmeye sebebiyet vermesi kaçınılmaz olacağından ve ayrıca bu durumda Ceza İnfaz Kurumunda asayiş ve güvenliğin sağlanması pek mümkün olmayacağından hükümlülerin diğer koğuşlarla birlikte toplu olarak kurs ve etkinliklere çıkma taleplerinin kabul edilmediği yönünde açıklama getirilmiştir. Ayrıca muhatap Kurumun yazılı görüşü ve ekleri incelendiğinde başvuranların birlikte katılma taleplerinin reddedilmesi durumunda Ceza İnfaz Kurumunda düzenlenen birçok etkinliğe katılım sağlamadığının belirtildiği görülmüştür. Ek olarak eğitim faaliyetleri kapsamında çeşitli kursların farklı dönemlerde açıldığı ve mahpuslardan taleplerinin toplandığı, kursların açılmasına yönelik çalışmalar yapıldığı belirtilmiştir. Tüm bu

açıklamalarla birlikte yazılı görüş ve ekinde yer alan spor etkinliklerinin Ceza İnfaz Kurumunun fiziksel koşulları sebebi ile geçerli olduğu, Ceza İnfaz Kurumundan düzenlenen etkinlik ve kursların çeşitliliği, başvuran mahpusların katılım sağladığı etkinlik ve kurslar ve terör örgütü mensuplarının aynı anda etkinliğe çıkarılması gibi bir durumun koşullar arası örgütsel haberleşmeye sebebiyet vermesinin kaçınılmaz olacağı gerekçesinin makul ve gerekli olduğu bir bütün olarak göz önünde bulundurulduğunda söz konusu iddialar bakımından hak ihlali bulunmadığı kanaatine ulaşılmaktadır.

16. Başvuran ayrıca muhatap Kurum tarafından oda değişikliği taleplerinin karşılanmadığını iddia etmiştir. Muhatap Kurum, Ceza İnfaz Kurumunda oda ve koğuş değişikliklerinin tamamının İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının kararı ile yapıldığını, suç türü ne olursa olsun oda/koğuş değişikliği taleplerinin titizlikle incelendiğini, terör örgütü mensuplarının taleplerinde örgütsel haberleşme maksadı taşıyıp taşımayacağını göz önünde bulundurulduğunu, UYAP kayıtları kontrol edildiğinde başvuran mahpusların birçok kez farklı koğuşlara yerleştirildiğini belirtmiştir. Ayrıca muhatap Kurum Ceza İnfaz Kurumunda koğuşlar arası irtibatın önlenmesi maksadıyla bir takım önlemler alındığını, alınan bu önlemlerin olumlu sonuç vermesi neticesinde terör örgütü mensuplarının koğuşlar arası örgütsel haberleşme olanakları ortadan kaktığını ifade etmiştir. Somut olayda yer alan iddia bu çerçevede değerlendirildiğinde başvuran mahpusların UYAP kayıtlarında daha önce birçok kez oda değişikliğinin yapılması ayrıca terör örgütü mensupları arasında örgütsel haberleşmenin önüne geçilmesi amacıyla taleplerin titizlikle incelendiği gerekçesinin makul ve gerekli bir neden olduğu değerlendirilmekte ve hak ihlali olmadığı kanaatine varılmaktadır.

17. Başvuran mahpusların başvuru dilekçesinde yer alan iddialardan biri de telefonla görüşme hakkından diğer mahpuslar gibi faydalanmamalarıdır. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 74. maddesinin (g) bendinde; *"Görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkan sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresi otuz dakika olarak uygulanır. Bu sistem oda veya koğuş içine ya da idarece uygun görülen diğer yerlere kurulabilir. Haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edilir ve bu süre devredilemez. (...)"* hükmü bulunmaktadır. Mezkûr Yönetmelik'in (ğ) bendinde ise; *"Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlandırılabilir."* hükmü yer almaktadır. Muhatap Kurum başvuranın söz konusu iddialarına cevaben; mezkûr hükümlere dayanarak suç örgütü üyelerinin İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre görüntülü görüşme hakkından yararlandırılacağı, görüntülü telefon görüşmesinin yeterli teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda haftalık 30 dakika görüşme süresinin tanınabildiği, iyi halli olan terör örgütü mensuplarının görüntülü görüşmeden yararlanabilmesini sağlayan karar ve izin sekmesinin UYAP sisteminde yer almadığı ve ayrıca ACEP (sesli ve görüntülü görüşme) sistemi mevcut alt yapı itibarı ile terör ve çıkar amaçlı suç örgütü mensuplarının görüntülü görüşmelerine izin vermediğinden bu konuda taraflarınca yapılabilecek bir işlem bulunmadığını ifade etmiştir. Bu bağlamda söz konusu iddialar değerlendirildiğinde başvuran mahpusların 30 dakika görüntülü görüşme hakkından faydalanamamalarının alt yapı eksikliğinden kaynaklandığı bu sebeple başvuranın muhatap Kurumun 30 dakika görüntülü görüşme hakkı tanımadığı iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmiştir.

18. Başvuran dilekçesinde son olarak kantinde satılan radyolarda tek tip kanal uygulamasının dayatıldığını iddia etmektedir. 5275 sayılı Kanun'un "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" başlıklı 67'nci maddesinde; *"1) Hükümlü, ceza infaz kurumlarında merkezî*

yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir. (2) Merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz(...)(4) Bu haklar, tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir." Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı" başlıklı 75'inci maddesinde; "(1) Hükümlü, kurumlarda merkezi yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir. (2) Merkezi yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. (...) (4) Bu haklar, idare ve gözlem kurulu kararı ile tehlikeli hükümlü oldukları saptananlar veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir." Ayrıca Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in "Elektrikli Eşyalar" başlıklı 9'uncu maddesinde; "her hükümlü, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet kulaklıklılı küçük el radyosu bulundurulabilir." hükmü yer almaktadır. Muhatap Kurum başvuranın iddialarına yönelik cevap niteliğinde olan yazılı görüşünde uzun dalgalı radyoların yurtdışı kaynaklı radyo kanallarının canlı yayınlarına da izin vermesi, ceza infaz kurumlarında yapılan çalışmalarda terör örgütü mensuplarının radyo düzenekleri üzerinde bir kaç değişiklik yaparak radyoyu telsize dönüştürdükleri tespit edildiğinden örgüt mensuplarının radyo kanallarında yer alan canlı yayınlar aracılığı ile veya başka yöntemlerle kurum dışında bulunan diğer örgüt mensuplarıyla haberleşmelerinin önlenmesi amacıyla uzun bantlı radyoların oda ve koğuşlarda bulundurulmasına izin verilmediği belirtilmiştir. Muhatap Kuruma nakil ile gelen mahpusların daha önce kaldıkları ceza infaz kurumlarından temin etmiş oldukları radyolar ise gerekli kontrolleri yapıldıktan sonra kendilerine verildiği ifade edilmiştir. Ayrıca muhatap Kurumun yazılı görüşünde Ceza İnfaz Kurumunda merkezi yayın sisteminin bulunduğu, Ceza İnfaz Kurumunda tutulan mahpusların Kurum kantininden temin etmiş oldukları kısa bantlı radyoların da oda ve koğuşlarda bulundurulmasına izin verildiği başvurunda başvuru dilekçesi ve muhatap Kurumun yazılı görüşüne yönelik cevabında aksini iddia etmediği doğruladığı görülmüştür. İlgili mevzuat, başvuru dilekçesinde yer alan şikayetler ve muhatap Kurumun yazılı görüşü çerçevesinde söz konusu iddia değerlendirildiğinde muhatap kurumun merkezi yayın sistemi ile kantinden alınan kısa bantlı radyoların kullanıma izin verilmesi ve uzun bantlı radyolarının kullanımına örgüt mensuplarıyla hukuka aykırı bir biçime haberleşmenin önüne geçilmesi amacıyla sınırlandırılmasının ilgili mevzuat bakımından hukuka uyarlık taşıdığı, makul ve gerekli nedene dayandığı değerlendirildiğinden başvuranın söz konusu iddiası bakımından hak ihlali olmadığı kanaatine varılmıştır.

19. Sonuç olarak; yukarıda açıklanan nedenlerle başvurudaki iddialar kapsamında hak ihlaline varan bir uygulama bulunmadığı, bu çerçevede, 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında kötü muamele yasağının "ihlal edilmediği" kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/11/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye